

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економіка аграрного виробництва»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
 Спеціальність 208 «Агроінженерія»
 Освітня програма «Агроінженерія»
 Рік навчання 4, семестр 8
 Форма навчання денна, заочна (денна, заочна)
 Кількість кредитів ЄКТС 4
 Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор дисципліни
 Контактна інформація
 лектора (e-mail)
 Сторінка дисципліни в
 eLearn

к. е. н., доцент Мельник Валентина Іванівна

vim2607@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2073>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Викладання дисципліни «Економіка аграрного виробництва» передбачає розширення знань студентів щодо дії ринкового механізму в аграрному виробництві, формування здібностей економічно мислити, виконання економічних розрахунків для діагностування результатів господарської діяльності та запровадження інженерних рішень, обґрунтування шляхів підвищення їх ефективності.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК7. Здатність комплектувати оптимальні сільськогосподарські агрегати, технологічні лінії та комплекси машин;

СК13. Здатність організовувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи;

СК14. Здатність здійснювати економічне обґрунтування доцільності застосування технологій та технічних засобів в агропромисловому виробництві, інженерно-технічних заходів з підтримання машинно-тракторного парку, фермської та іншої сільськогосподарської техніки в працездатному стані.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва;

ПРН8. Оцінювати та аргументувати значимість отриманих результатів випробувань сільськогосподарської техніки;

ПРН23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки.

Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції.

Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проєктами виробництва продукції рослинництва та тваринництва.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Підприємство та підприємництво в сучасній системі господарювання, ресурсне забезпечення аграрного виробництва				
Тема 1. Загальні відомості про економіку аграрного виробництва	1/1	Знати зміст основних економічних категорій і закономірностей, які притаманні аграрному виробництву	Здача лабораторних робіт. Написання тестів. Виконання самостійної роботи.	За 100 бальною шкалою
Тема 2. Сутність і структура агропромислового комплексу України	1/2	Вміти аналізувати економічні явища і процеси в аграрному виробництві та виявляти чинники, що на них впливають.	Здача лабораторних робіт. Виконання самостійної роботи. Написання тестів.	
Тема 3. Підприємство та підприємництво, їх економічні й правові засади	1/2	Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах. Аналізувати фінансовий стан підприємства.	Виконання самостійної роботи (в т.ч. в elearn)	За 100 бальною шкалою
Тема 4 Земельні ресурси аграрного виробництва та ефективність їх	1/2	Використовувати зазначені показники в подальшому при проходженні фахової практики.		

використання				
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	1/2			
Тема 6. Матеріально-технічна база та науково-технічний прогрес в аграрному виробництві	1/2			
Тема 7. Необоротні та оборотні активи підприємства, ефективність їх використання	1/2			
Тема 8. Витрати виробництва та собівартість продукції	1/2			
Модуль 2. Результати та ефективність виробничої діяльності				
Тема 1. Ринкове середовище в агропромисловій сфері	1/2	Знати особливості формування фінансово-економічних результатів діяльності аграрних підприємств Аналізувати структуру основного оборотного капіталу підприємства. Розрізнити прями та обернені показники	Здача лабораторних робіт. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в т.ч. в elearn)	За 100 бальною шкалою
Тема 2. Ціни та ціноутворення в ринковому середовищі	1/2			
Тема 3. Доходи та формування, розподіл і використання прибутку	1/2			

підприємств		продуктивності праці.		
Тема 4. Ефективність аграрного виробництва	1/2	Використовувати методи мотивації трудової діяльності.		
Тема 5. Інвестиційна та інноваційна діяльність у аграрному виробництві	1/2	Застосовувати знання теми при розв'язуванні ситуаційних завдань. Вміти працювати в команді,		
Тема 6. Особливості кредитування агропромислових підприємств та аграрний лізинг	0,5/2	делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку.		
Тема 7. Економічна ефективність використання машин і обладнання в агропромисловому виробництві	0,5/1			
Тема 8. Реструктуризація, санація, банкрутство та ліквідація агропромислових підприємств	0,5/1			
Тема 9. Прибуток та рентабельність у будівництві	0,5/1			
Всього за семестр	15/30			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Аграрне інформаційне агенство / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://agravery.com/uk/posts/show/u-listopadi-2015-ukraina-eksportu-vala-psenicu-na2188-miljona-dolariv> 2. Аграрний бюлетень / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://glavred@ab.org.ua> 3. Агрономіка / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.cropscience.bayer.ua/~media/Bayer%20CropScience/Ukraine/Publications/Agromika/Agromika_n02_%202015.ashx 4. Агропродовольчий спектр України 2015 / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://ucab.ua/files/Survey/Agrospectr/AgriSpectrum_2015_demo.pdf
2. Економіка аграрного виробництва : курс лекцій / Т. Г. Олійник, І. О. Мельник, О. А. Горобченко. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – 105 с.
3. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 779 с.
4. Мельник В.І., Новицький А.В., Ревенко Ю. І., Тарасенко С.Є., Антипов Є.О., Мельник В.І. Методичні вказівки до практичного заняття «Визначення трудомісткості і вартості робіт із стандартизації» для студентів інженерних спеціальностей (за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування») – К.: НУБіП України, 2019. – 22 с.
5. Мельник В., Ревенко Ю. Визначення ефективності використання ресурсів технологічних систем. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «економіка технологічних систем». – К.: ТОВ «Тонар», 2013. – 18 с.
6. Мельник В., Ревенко Ю., Кирилюк В. Управління підприємством: методи і моделі управління /Методичні вказівки до практичного заняття для студентів інженерних

спеціальностей (за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування») – К.: НУБіП України, 2018. – 14 с.

7. Мельник В., Ревенко Ю., Кирилук В. Управління підприємством: організаційні структури /Методичні вказівки до практичного заняття для студентів інженерних спеціальностей (за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування») – К.: НУБіП України, 2018. – 19 с.

8. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт «Енергозбереження та поновлювані джерела енергії» // С.Є. Тарасенко та Є.О. Антипов, В.І. Мельник) . – К.: НУБіП України, 2019. 47 с.

додаткові

1. Економіка підприємства. Практикум : навч. посіб. / О.В. Калініченко, О.Д. Плотник. – Київ : Кондор, 2015. – 600 с.

2. Лупенко Ю.О. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 р. / Ю.О. Лупенко, В.Я. Мессель-Васеляк; за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Мессель-Васеляка. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2012. –182 с.

3. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / М.В. Присяжнюк, М.В. Зубець, П.Т. Саблук та ін.; за ред. М.В. Присяжнюка, М.В. Зубця, П.Т. Саблука, В.І. Месселя-Васеляка, М.М. Федорова]. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. – 1008 с.

4. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підручник / О.С. Іванілов. – 2-ге вид. – Київ : Центр навчальної літератури, 2011. – 728 с.

5. Економіка сільського господарства : навч. посіб. / В.К. Збарський, В.І. Мацибора, А.А. Чалий В.І.; за ред. В.К.Збарського і В.І. Мацибори. – Київ : Каравела, 2010. – 280 с.

6. Хорунжий М.Й. Аграрна політика. – Київ : КНЕУ, 2010. – 321 с.

7. Базилевич В.Д. Ринкова економіка: основні поняття і категорії: навч. посіб./ В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. – 2-ге вид., стер. – Київ : Знання, 2008. – 263 с.

8. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. – 4-те вид., стереотип. – Київ : Знання, КОО, 2008. – 302 с.

9. Виклики і шляхи агропродовольчого розвитку / Б.И. Пасхавер, О.В. Шубравська, Д.В. Молдован та ін.; за ред. акад. УААН Б.Й. Пасхавера. – Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2009. – 432 с.

10. Воскобійник Ю.П., Шпикуляк О.Г., Камінський І.В. та ін. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг). – Вип. 5 / За ред. Ю. П. Воскобійника. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2012. – 438 с.

11. Супрун О.М. Економічне регулювання аграрного виробництва : монографія / О.М. Супрун. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. – 350 с.

12. Федоров М.М. Земельна реформа і розвиток ринкових земельних відносин // Економіка АПК. – 2011. – № 7. – С. 55–60.

13. Черевко Г.В., Горбонос Ф.В., Павленчик А.О., Павленчик Н.Ф. Економіка підприємства : підручник. – Київ : Знання, 2010. – 384 с.

14. Гетьман О.О. Економіка підприємства : навч. посіб. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – 2-ге вид. – Київ : Центр навчальної літератури, 2010. – 488 с.

15. Економіка підприємств : підручник / М.Г. Грицак, А.М. Колот О.Г. Медрул та ін.; за заг. і наук. ред. Г.О. Швиданенко. – Вид. 4-те, перероб. і доп. – Київ : КНЕУ, 2009, – 816 с.

16. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : навч. посіб. – Київ : Знання, 2008. – 679 с.

17. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика : навч. посіб. – Київ : Ніка-Центр, 2002.

18. Малік М.Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств : методологія і механізми : монографія / М.Й. Малік, О.А. Нужна. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2007. – 270 с.

19. <http://www.google.com.ua>

20. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України

21. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна рада України
22. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
23. <http://www.library.snu.edu.ua> – Наукова бібліотека